

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Utbildningsdepartementet

Yttrande över Växla yrke som vuxen – en reformerad vuxenutbildning och en ny yrkesskola för vuxna (SOU 2024:16)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Enligt övergångsbestämmelser i förordning (2024:183) ska denna förordning inte tillämpas för kommittéer och särskilda utredare som tillkallats före det att den förordningen trädde i kraft, den 6 maj 2024. Den utredning vars betänkande detta yttrande avser tillträdde före det ikraftträdandet och konsekvensutredningen bedöms därför enligt den tidigare förordningen, som var i kraft när utredningen genomförde sin konsekvensutredning.

Innehållet i förslaget

I betänkandet föreslås en ny lag om yrkesskola och ett flertal förändringar i befintlig lag. Det föreslås också tre nya förordningar, bland annat en om yrkesskola, och ett flertal ändringar i befintliga förordningar. Samtliga författningsförslag framgår i innehållsförteckningen till betänkandet.

I sak anges förslaget innebära bland annat följande. Det inrättas en ny utbildningsform, yrkesskola, på gymnasial nivå inom det offentliga utbildningsväsendet. Utredningen föreslår nya regler om statsbidrag för regional yrkesinriktad vuxenutbildning. Det nya statsbidraget ska vara uppdelat i två delar, ett grundbidrag och ett tilläggsbidrag. Utredningen föreslår också en uppräkningsnivå av dagens statsbidragsnivåer med 20 procent, samt löpande uppräkningsnivå med skolindex. Det föreslås åtgärder för att arbetsgivare ska ges ökat inflytande och ansvar för lärlingsutbildningen inom komvux. Lärlingsutbildning i komvux ska regleras i skollagen. Lärlingsutbildningen ska också regleras i ett kontrakt mellan elev, arbetsgivare på den arbetsplats där eleven genomför sitt arbetsplatsförlagda lärande och huvudmannen för utbildningen. Det införs en bestämmelse i skollagen om att en arbetsgivare efter avtal med en kommun själv ska kunna välja ut sökande till en lärlingsutbildning inom komvux. Vidare föreslås en möjlighet till extra tilldelning av statsbidrag för yrkesvux till kommuner med tillfälliga, särskilt stora behov av utbildning. Extra tilldelning av statsbidrag för yrkesvux ska fördelas efter beslut av regeringen och lämnas direkt till huvudman för utbildningen. Dessa utbildningar ska inte omfattas av krav på kommunal medfinansiering. Utredningen lämnar också ett flertal förslag som syftar till att begränsa dagens möjligheter till prövning av kunskaper utan att delta i undervisning. Utredningen föreslår exempelvis att avgiften för prövning höjs från dagens 500 kr till 1 000 kr. Utöver de nyss nämnda ändringarna föreslås andra ändringar i regelverket som inte bedöms ge effekter av betydelse för företag och som

därför inte ingår i Regelrådets granskning. Förslagets innehåll beskrivs mer utförligt bland annat i betänkandets sammanfattning, sidorna 19 – 33 i betänkandet.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

När det gäller förslaget till utbildningsformen yrkesskola anges bland annat följande. Svensk arbetsmarknad behöver fler personer som har yrkeskompetens motsvarande gymnasial nivå. Arbetsmarknadens parter anges anse att dimensioneringen och utbudet av gymnasial yrkesutbildning idag inte i tillräcklig utsträckning matchas mot kompetensbehovet. De önskar också få ett större inflytande över utbildningsinnehållet. Andelen ungdomar som väljer yrkesprogram på gymnasiet är inte tillräckligt hög för att motsvara behovet av arbetskraft. Det anges att enligt Svenskt Näringsliv är det från yrkesutbildningar på gymnasial nivå som svenska företag uppger att de helst vill rekrytera medarbetare. Om inte utbudet motsvarar efterfrågan inom flera branscher, riskerar tillväxten i svenska företag att hämmas. Syftet med den nya utbildningsformen anges vara att öka och bredda utbudet av yrkesutbildning på gymnasial nivå för vuxna. Utbildningarna ska svara mot arbetslivets kompetensbehov. Arbetslivet ska ges inflytande över utbud och utbildningsinnehåll. Yrkesskolan ska vara ett komplement till befintliga gymnasiala yrkesutbildningar för vuxna.

Avseende förslag till ändrat statsbidrag anges det finnas problem med lågt nyttjande av dagens bidrag och även specifikt att det inte i tillräcklig utsträckning går till dyra yrkesutbildningar. Det anges bland annat bero på en kortsiktig utformning med ettårigt bidrag. Beloppen anges också under lång tid ha varit oförändrade, vilket inneburit att statens ansvar för finansiering stegvis urholkats. Mot denna bakgrund lämnas förslag till ny utformning av bidrag och nya bidragsnivåer.

Beträffande reformerad lärlingsutbildning anges bland annat följande. Den svenska yrkesutbildningens koppling till arbetsplatser är vid en internationell jämförelse svag, och har länge varit det. Utredningens bedömning är att en större andel av yrkesutbildningen för vuxna bör ske på arbetsplatser i nära samverkan med arbetslivet, och att lärlingsutbildningen därför behöver växa.

När det gäller förslag om komvux vid särskilt stora och tillfälliga utbildningsbehov anges bland annat följande. Förslaget anges innebära en möjlighet för regeringen att snabbt reagera när det uppstår behov av satsningar på vuxenutbildning. Detta kan till exempel ske vid etableringar av ett stort företag på en ort eller nedläggningar av en stor arbetsplats.

Avseende förslagen till begränsningar i prövning anges bland annat att en person som är bosatt i Sverige och vill ha betyg från komvux har i dag möjlighet att genomgå prövning i alla kurser och sedan i alla ämnen och på samtliga nivåer i dessa ämnen inom komvux som det sätts betyg på och i komvuxarbetet. En huvudman kan i dag inte neka möjligheten att genomgå prövning, om huvudmannen anordnar utbildningen. Effekten anges vara höga kostnader för kommuner och i förekommande fall att betygens värde kan urholkas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns tydliga och utförliga beskrivningar av bakgrund och syfte med de förslag som lämnas. Sett till de aspekter som Regelrådet har att beakta särskilt är det positivt att det framgår i vilka fall som företag och branschorganisationer har efterfrågat vissa förändringar.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det finns, såvitt Regelrådet kunnat se, beskrivningar av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd för alla delar av förslaget. Beskrivningar återfinns dels i betänkandets kapitel om konsekvenser, dels i förekommande fall i de kapitel där utredningens bedömningar och förslag presenteras.

När det gäller förslaget om den nya utbildningsformen yrkesskola anges bland annat följande. Ett alternativ till yrkesskola anges vara att komvux ges bättre förutsättningar att bedriva yrkesutbildningar för vuxna inom de branscher där utbudet är inte är tillräckligt eller helt saknas. Komvux skulle då även behöva ha möjlighet att riksrekrytera studerande och ges möjlighet till en mer långsiktig finansiering. Om arbetslivet skulle ges möjligheter att utöva inflytande inom en sådan reviderad form av komvux skulle även detta kräva ändringar i regelverk. Samtidigt konstaterar utredningen att dess uppdrag i tilläggsdirektiv innebär att det ska skapas en ny utbildningsform som följer samma modell som yrkeshögskolan. Utifrån det uppdrag som utredningen har, och de förutsättningar som det innebär, bedömer utredningen alltså att flera av huvuddragen i utredningens förslag om en ny yrkesskola är givna på förhand. Utredningens uppfattning är i alla händelser att den föreslagna yrkesskolan är att föredra jämfört med om motsvarande utbildning skulle jämföras inom ramen för komvux.

Beträffande den nya statsbidragsförordningen för yrkesvux anges att ett alternativ skulle ha varit att föreslå förändringar inom ramen för befintligt regelverk. Detta skulle emellertid innebära ett stort antal ändringar och anges vara onödigt komplicerat. Utredningen konstaterar också att ett flertal lösningar hade kunnat övervägas när det gäller hur stort grund- respektive tilläggsbidraget skulle vara och även vilken tid rambeslutet skulle gälla. Om exempelvis tre år skulle ha föreslagits även för tilläggsbidraget anges att detta skulle ha kunnat leda till minskade möjligheter till flexibla lösningar om oförutsedda ändringar i efterfrågan på yrkesutbildning skulle uppstå. Ett alternativ till att höja statsbidragsnivåerna i den utsträckning som föreslås skulle ha varit att behålla dem oförändrade eller att avstå från att fastställa en nivå. Utredningen beskriver nackdelar med båda dessa alternativ och beskriver även alternativ när det gäller årlig uppräknings.

När det gäller förslag om lärlingsutbildning anges att utredningen övervägt olika åtgärder för att stärka incitamenten för att anordna och söka sig till lärlingsutbildning. Utredningen har samtidigt valt bort alternativa lösningar som inte bedöms ge tillräckligt starka incitament för mer lärlingsutbildning. Utredningens förslag om att den med bäst förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen prioriteras innebär således en anpassning till hur det i praktiken redan fungerar i dag. I många kommuner förekommer knappt lärlingsutbildningar, trots att det finns stort behov av fler yrkesutbildningar inom små yrkesområden där lärlingsutbildning skulle vara passande. Förslaget kommer att underlätta för dessa kommuner att anordna mer lärlingsutbildningar. Det alternativ som utredningen ser anges vara att behålla dagens regler, vilket bedöms innebära att identifierade problem består. Utredningen har även övervägt att föreslå sänkta arbetsgivaravgifter för arbetsgivare som anställer lärlingar genom en så kallad lärlingsanställning. Det anges emellertid vara svårt att påvisa att en sänkt arbetsgivaravgift kommer att påverka arbetsgivares vilja att anställa en lärling. Utredningen har därför valt att inte lägga ett sådant förslag.

Avseende förslaget bidrag till särskilda insatser vid tillfälligt stort utbildningsbehov anges bland annat att ett alternativ som utredningen har övervägt är om den extra tilldelningen ska

bli en permanent del av statsbidraget för yrkesvux och som kan beslutas av Skolverket utan att det föregås av ett regeringsbeslut. Ett viktigt skäl till att utredningen föreslår att extra tilldelning ska föregås av ett beslut från regeringen anges vara att det kan krävas att särskilda medel anslås i en budgetproposition, vilket sker på initiativ av regeringen. Dessutom är beslutet om extra tilldelning delvis ett politiskt beslut då det bland annat innehåller överväganden om hur angeläget ett utbildningsbehov är i förhållande till andra behov, vilket i sin tur avgör hur mycket medel som kan avsättas i en statsbudget. Slutligen bör beslut om extra tilldelning av statsbidrag vara undantag och tillfälliga, snarare än något som sker regelbundet, vilket även det anges tala för att beslut av regeringen bör vara en förutsättning. Utredningen anges också ha övervägt om möjligheten att besluta om extra utbildningssatsningar vid särskilt stora behov borde regleras inom den föreslagna yrkesskolan. Utredningen bedömer emellertid att en reglering inom komvux är mer ändamålsenlig. Vid såväl större etableringar av företag och nedläggningar har kommunen en viktig roll. Utbildningssatsningar anges ofta vara viktiga vid dessa situationer, men som regel behövs fler åtgärder. Det anges även ett flertal andra aspekter som uppges innebära att en lösning inom komvux ger mer flexibilitet än inom yrkesskolan.

Beträffande ändringarna när det gäller provning, slutligen, anges bland annat följande. Utredningen har uppfattat det som att den främsta anledningen till det problem som uppstått är möjligheten att vid upprepade tillfällen genomföra provningar med syftet att konkurrenskomplettera betyg. Ett alternativt förslag har varit att rikta åtgärderna direkt mot denna typ av provning och införa ett behörighetskrav även för provning, likt det behörighetskrav som återfinns i till exempel 20 kap. 20 § skollagen. I sådana fall skulle ett erhållet betyg innebära att man inte saknar kunskaper i ämnet, och en individ skulle inte vara behörig att pröva. Utredningen finner emellertid att en sådan ändring skulle inskränka elevens livslånga lärande och förordar därför inte en sådan lösning. När det gäller avgiftshöjningen anges att det att ange en högre avgift för provning, men utredningen anser att det då hade funnits risk för att avgiftens storlek hade skapat en allt för stor klyfta mellan individer med goda ekonomiska förutsättningar och individer med mindre goda förutsättningar. Utredningen för också resonemang om alternativa lösningar till andra delar av förslaget om ändrade regler för provning.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns överlag tydliga och utförliga beskrivningar av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd, vilket är värdefullt. När det gäller alternativa lösningar till förändringarna som gäller lärlingsutbildning nämns förändringar i nivån på arbetsgivaravgifter. Det framgår av vilka skäl som utredningen inte förordar detta alternativ. Konsekvensutredningens transparens hade kunnat förbättras ytterligare ifall det också hade funnits ett resonemang om vilka för- eller nackdelar som ett sådant alternativ hade kunnat innebära för berörda företag, jämfört med den lösning som utredningen förordar. Detta kan emellertid inte anses vara obligatoriskt. Sammantaget är den befintliga beskrivningen tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Det finns ett flertal beskrivningar av hur delar av förslaget förhåller sig till EU-rätten. Sådana beskrivningar återfinns i avsnitten 14.1.7 och 14.6.7. Det som tas upp är hur förslaget om i vissa avseenden förhåller sig till EU:s dataskyddsförordning, framför allt när det gäller behandling av personuppgifter. Det som finns i de aktuella avsnitten benämns

integritetsskyddsanalys. I avsnittet där förslag om yrkesskola ställs i relation till dataskyddsreglerna anges att förslagen inte bedöms få några konsekvenser i relation till EU-rätten förutom just de som tas upp i avsnittet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att förslaget inte i sig motiveras av ett behov av att genomföra EU-rätt, utan att bakgrunden är behov som bedöms finnas nationellt. Det finns en beskrivning av hur förslaget förhåller sig till EU-rätten i vissa avseenden. Regelrådet finner för sin del inget som uppenbart talar för att förslagets förenlighet med EU-rätten hade behövt omfatta fler aspekter än det som tas upp.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Det finns beskrivningar som handlar om tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser i betänkandets kapitel 13 och, när det gäller vissa aspekter, även i kapitel 14. Till största delen föreslås nya och ändrade författningar träda i kraft den 1 januari 2026 och börja tillämpas från samma datum. Ett undantag från detta är förordning om statsbidrag för yrkesutbildning inom kommunal vuxenutbildning, som föreslås träda i kraft den 1 juli 2025 och tillämpas för första gången avseende statsbidragsåret 2026. När det gäller lag och förordning om yrkesskolan föreslås att de ska tillämpas för första gången på utbildningar som påbörjas efter den 30 juni 2026. Ikraftträdandet bör ske innan bestämmelserna för första gången ska tillämpas för att Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) med stöd av lagen ska kunna fatta beslut om ansökningar om godkännande av utbildningar från utbildningsanordnare och om statligt stöd för sådana utbildningar. Liknande beskrivningar av skäl för valet av datum för ikraftträdande och tillämpning av reglerna ges för samtliga delar av författningsförslaget. Det anges i några fall finnas behov av informationsinsatser. Således anges det behövas extra informationsinsatser i samband med ikraftträdandet av regler om yrkesskolan, då denna blir en del av det offentliga utbildningsväsendet. Det anges också att valet av tidpunkt för ikraftträdande av bestämmelser om lärlingsutbildning inom komvux bör ge Skolverket, som är den ansvariga myndigheten, tid att informera om reformerna, inklusive de förändringar som sker i statsbidraget för lärlingsvux.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns en beskrivning av vilka överväganden som ligger bakom föreslagna tidpunkter för ikraftträdande och tillämpning av regler. Beskrivningen är i flera fall tydlig. Det framgår också att utredningen åtminstone i några avseenden sett behov av informationsinsatser.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges följande i kapitel 7, där förslaget till bidrag till kommuner med tillfälligt stort utbildningsbehov beskrivs närmare. De senaste åren har en rad större industrietableringar skett i främst Norrbottens och Västerbottens län, och ytterligare etableringar och expansioner planeras. Behovet av yrkesutbildad personal är därför mycket stort; inte minst när det gäller personal med en gymnasial yrkesutbildning. Samtidigt är arbetslösheten i etableringskommunerna och omgivande kommuner som regel mycket låg. Möjligheterna att rekrytera personal från regionen är därför begränsad. Det anges krävs inflyttning från andra delar av landet eller till och med andra länder för att möta rekryteringsbehoven. Bland de större etableringarna och expansionerna kan nämnas Hybrit Development AB i bland annat

Gällivare och Luleå kommuner, Northvolt AB i Skellefteå kommun, H2 Green Steel i Bodens kommun och utvecklingen av Boliden AB:s återvinningsanläggning i Rönnskär i Skellefteå kommun. Vidare anges att för företag som erbjuder yrkesutbildning på entreprenad kan höjda statsbidragsnivåer (enligt utredningens förslag) innebära en justering av dagens ersättningsnivåer.

I mer generella termer anges på många ställen i betänkandet att företag, exempelvis som arbetsgivare, berörs av förslag som lämnas.

Beskrivning av de berörda företagens antal och storlek saknas.

Regelrådet gör följande bedömning. Det går, utifrån informationen i remissen, att sluta sig till att i princip alla företag skulle kunna beröras indirekt av förslaget, om det blir effekter på kompetensförsörjningen som avses med förslaget. Den beskrivning som ges av industrietableringsprojekten klargör några branscher som har kunnat beröras historiskt (och troligen kommer att beröras även en tid framgent) av det behov som stödet till kommuner med särskilt utbildningsbehov är till för att tillgodose. Det är enligt Regelrådets uppfattning naturligt att det inte går att ge någon detaljerad beskrivning av alla företag som skulle kunna beröras indirekt av förslaget. Däremot finner Regelrådet att det borde ha varit möjligt att ge en tydligare bild åtminstone av enskilda utbildningsanordnare, som, såvitt Regelrådet kan förstå, kan påverkas direkt av åtminstone delar av förslaget. Att så inte har skett är en brist.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Det anges i konsekvensutredningen att för företag som erbjuder yrkesutbildning på entreprenad kan höjda statsbidragsnivåer innebära en justering av dagens ersättningsnivåer. En justering anges göra det möjligt för företagen att etablera utbildningar i kommuner där det tidigare inte gått att uppnå ekonomiskt försvarbara etableringar.

När det gäller lärlingsutbildningar anges att för företag som, efter överenskommelse med kommuner, väljer att ta ett större ansvar för bland annat antagning till lärlingsutbildningar i komvux, innebär det sannolikt en större arbetsbörda än i dag. Samtidigt framhålls att detta inte är ett krav, utan en möjlighet.

I konsekvensutredningen anges att förslaget om ändrade regler för prövning bland andra berör enskilda huvudmän för gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor. Eventuella effekter för dessa huvudmän beskrivs inte.

I konsekvensutredningens inledning anger utredningen att i de fall något konsekvensperspektiv inte finns angivet under ett visst förslagsområde beror det på att utredningen bedömer att de lämnade förslagen inte har några konsekvenser ur det perspektivet.

Regelrådet gör följande bedömning. Det finns överlag mycket lite information om påverkan på företagens kostnader till följd av förslagen som utredningen lämnar. Regelrådet noterar att i flera avseenden synes företag träffas mer indirekt av utredningens förslag. Det finns emellertid undantag. Utredningen nämner att företag kan få en större arbetsbörda än idag om de väljer att ta större ansvar när det gäller lärlingsutbildningar. Regelrådet noterar att detta inte är obligatoriskt för företagen att göra. Inte desto mindre borde det vara förknippat med

någon kostnadsförändring för de företag som väljer att göra det. En sådan kostnadsförändring har inte beskrivits. I detta avseende hade konsekvensutredningen kunnat vara mer tydlig. Det kan också noteras att enskilda huvudmän anges kunna påverkas av ändringarna när det gäller prövning, men det anges inte på vilket sätt. Även detta kan anses vara en brist i tydlighet. Såvitt Regelrådet kan förstå är det mindre troligt att dessa ändringar skulle innebära kostnadsökningar för företag, men det är oklart om några andra relevanta effekter skulle kunna uppstå. Det faktum att inget sägs om frågan innebär att det inte går att bedöma. Det är däremot tydligt att de höjda statsbidragsnivåerna kan ge utökade möjligheter för vissa företag. Sammantaget finner Regelrådet att påverkan på berörda företags verksamhet kan anses tillräckligt tydligt beskriven men att påverkan på kostnader hade behövt vara något tydligare.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på tidsåtgång och kostnader bristfällig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslagen om en ny yrkesskola kommer att leda till att arbetslivet, främst företag och offentlig verksamhet, ges större inflytande i den yrkesutbildning för vuxna som sker på gymnasial nivå. Utbildningarna i yrkesskolan ska enligt förslaget bedrivas i samverkan med arbetslivet. Det anges att yrkesskolan ska komplettera komvux och erbjuda yrkesutbildningar inom yrkesområden där det i dag sällan eller aldrig erbjuds utbildning för vuxna. Detta gäller inte minst små yrkesområden. Genom yrkesskolan ges därmed arbetsgivare inom sådana yrkesområden ökade möjligheter att påverka sin egen kompetensförsörjning. Yrkesskolan förväntas även bidra till kompetensförsörjningen inom många yrkesområden där antalet utbildningsplatser inom komvux i dag inte motsvarar den efterfrågan på arbetskraft som finns. Sammantaget bedöms yrkesskolan därmed få flera positiva effekter på kompetensförsörjningen. Med en förbättrad kompetensförsörjning bedömer utredningen att företagets konkurrenskraft påverkas positivt. Yrkeskompetens på gymnasial nivå anges också inom en rad branscher kunna bidra till klimatomställningen. Kompetensbrist anges försena elektrifiering, energieffektivisering, det klimatsmarta bostadsbyggandet och den gröna omställningen i stort.

I konsekvensutredningen anges vidare att ett av de viktigaste syftena med det ändrade statsbidraget är att öka kommunernas vilja och möjlighet att erbjuda ett utbildningsutbud som bättre svarar mot arbetslivets behov. Utredningen bedömer att förslagen kommer leda till att komvux blir ett vassare verktyg för kompetensförsörjningen, och att företag därigenom kommer att kunna öka sin konkurrenskraft.

Även förslagen om en reformerad lärlingsutbildning och förslaget om komvux vid tillfälliga särskilt stora utbildningsbehov anges främja stärkt konkurrenskraft genom förbättrade möjligheter till kompetensförsörjning. (Se vidare sidorna 511 – 512 och 514 i betänkandet).

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår att utredningen bedömer att förslagen kan ge företag stärkt kompetensförsörjning, vilket i sin tur kan stärka företagets relativa konkurrenskraft. Regelrådet ifrågasätter inte att ett sådant samband kan finnas och att förslagen, om de fungerar som avsett, kan ha en sådan positiv effekt som utredningen angett. Regelrådet kan samtidigt notera att det är möjligt att stöd till vissa företags kompetensförsörjning av det slag som ingår i förslaget också i någon mån skulle kunna snedvrider konkurrensen mellan de företag som ges stöd och andra som inte får det. Det är

alltså möjligt att påverkan på företagens konkurrensförhållanden kan vara något mer komplex än det som anges. Det innebär emellertid inte att den befintliga beskrivningen skulle vara otillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Inget anges om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner inget som uppenbart talar för att påverkan på företagen i andra avseenden skulle bli aktuell och bristen är därför inte av vikt.

Regelrådet finner, utifrån förutsättningarna i ärendet, avsaknad av information om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Inget anges om särskilda hänsyn till små företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Till stor del framstår det som troligt att förslagets effekter på företag kan väntas bli indirekta och det finns inte många indikationer på stora negativa effekter för företag. Det kan likväl konstateras att viss påverkan på företags arbetsbörda anges kunna bli aktuell och det är generellt sett så att även små förändringar i absoluta tal kan ha proportionerligt större betydelse för små företag. Av dessa skäl borde i vart fall något ha skrivits om hänsyn till små företag. Om bedömningen skulle vara att sådana hänsyn inte behöver tas, hade detta kunnat anges och förklaras, i all korthet.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag bristfällig.

Sammantagen bedömning

I remissen lämnas ett flertal förslag som rör yrkesutbildning för vuxna. Bland annat föreslås en ny yrkesutbildning på gymnasienivå, benämnd yrkesskola, förändringar i lärlingsutbildning och möjlighet till särskilda insatser vid tillfälliga och stora utbildningsbehov i kommuner.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen håller tillräcklig kvalitet i beskrivningarna av bakgrund och syfte med förslaget och även när det gäller alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd. Förslagets överensstämmelse med EU-rätten har beskrivits tillräckligt tydligt och detsamma gäller för särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser. Påverkan på företagets verksamhet och påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag har också beskrivits tillräckligt tydligt. Det är acceptabelt utifrån förutsättningarna i ärendet att det inte finns någon beskrivning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Däremot finner Regelrådet att det brister i tydlighet när det gäller vilka företag som berörs. Framför allt kunde och borde mer ha sagts om företag som bedriver utbildning på entreprenad och andra enskilda huvudmän. Förslagets påverkan på företagets tidsåtgång och kostnader hade också behövt beskrivas tydligare. Det samma gäller för särskilda hänsyn till små företag.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 15 maj 2024.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjær och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Per Högström.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Per Högström
Föredragande